

Szarvasi nagy utazás

Ide! beszámolónk a szarvasi táborról lapunk 9. oldalán olvasható.

Nagyünnepek Komáromban

Közösségünk életének kiemelkedő eseménye minden évben az őszi nagyünnepek megszervezése. Sajnos a KZSH tagjainak száma már nagyon alacsony, ezért kérünk mindenkit, kapcsolódjon be az ünnepi programokba. Valamennyi alkalomkor fonetikus segítséget nyújtunk mindazoknak, akik még járatlanok az imádkozásban. Jöjjenek közénk, csak az Önök segítségével élhet tovább közösségünk!

Előimádkozó: Riszovannij Mihály (Budapest)

Közreműködik: Balogh István, a Scheiber Sándor Gimnázium és Általános Iskola judaisztika tanára (Budapest)

2013. szeptember 4., szerda 18.00: Erev Rosh Hasanah: – az 5774. zsidó újév kezdete, ünnepköszöntés a zsinagógában, majd vacsora a Wallenstein Zoltán teremben.

2013. szeptember 5, csütörtök 18.00: Rosh Hasanah első napja – délutáni ima az ünnep első napján, Taslich szertartás. Esti ima, Tanház a Menházban I. – Mit is ünneplünk Rosh Hasanahkor? A KZSH ünnepi Kidduson látja vendégül a megjelenteket.

2013. szeptember 6., péntek 18.00: Rosh Hasanah második napja, Szombatfogadás a zsinagógában, – A szombatfogadás után izraeli ételekkel várunk mindenkit a Wallenstein Zoltán teremben, ahol dr. Paszternák András élménybeszámolót tart az Izraelben töltött két évről Szentföldi hétköznapok címmel.

2013. szeptember 13., péntek 18.30: Kol Nidre – Jom Kippur előestéje, szombatfogadással egybekötve (a böjt kezdete 18.44).

2013. szeptember 14., szombat: Jom Kippur napja

10.00 – Mazkir, emlékezés az elhunytakra – Tanház a Menházban II. – Mit is ünneplünk Jom Kippurkor?

18.00 – Ünnepek Jeruzsálemben, Miriam Neiger Fleischman festőművésznő gondolatai Jom Kippurról, délutáni ima és közös tanulás – Neila záróima (a böjt vége 19.46). ■

Szukkot Komáromban

AKZSH Shalom klubja szeretettel vár minden érdeklődőt a Shalom klub ünnepi összejövetelére, melyet Szukkot, a sátoros ünnep alkalmából tartunk **2013. szeptember 22-én,** vasárnap 14:30-tól a Menház Zsidó Kulturális és Közösségi Központ udvarán felállított sátorban. Ünnepejünk együtt! ■

Támogatónk

nka Nemzeti Kulturális Alap

Shana tova 5774! Minden Kedves Olvasónknak Boldog Új Évet kívánunk!

A komáromi zsidó temető ünnepi nyitvatartása

Erev Rosh Hasanah	2013. szeptember 4. szerda	12-ig
Rosh Hasanah 1. napja	2013. szeptember 5. csütörtök	zárva
Rosh Hasanah 2. napja	2013. szeptember 6. péntek	zárva
Erev Jom Kippur	2013. szeptember 13. péntek	12-ig
Erev Szukkot	2013. szeptember 18. szerda	12-ig
Szukkot 1. napja	2013. szeptember 19. csütörtök	zárva
Szukkot 2. napja	2013. szeptember 20. péntek	zárva
Szukkot 7. napja	2013. szeptember 25. szerda	zárva
Szukkot 8. napja	2013. szeptember 26. csütörtök	zárva
Szimchat Tora	2013. szeptember 27. péntek	zárva

A temető szombaton nem látogatható! 2013. szeptember 29-től a nyitva tartás szokásos rend szerint. ■

PT

Kérjük a támogatását!

Kedves Olvasónk! Kérjük, lehetősége szerint támogassa a Komáromi Zsidó Hitközség programjait, a HH megjelenését, épületeink, temetőnk felújítását.

2008. január 1-től támogatását az alábbi bankszámlaszámokra küldheti (támogatás személyesen a KZSH titkárságán és csekken is lehetséges):

Belföldi átutalás Szlovákiából:

26384962/0900 – Slovenská sporiteľňa vagy
10103804/5200 – OTP Slovakia

Nemzetközi átutalás külföldről:

A KZSH címe: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovakia

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Bakunk címe: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno vagy

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Bankunk címe: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Köszönjük!

Magyarországi olvasóink figyelmébe: Kedves Olvasónk!

Kérjük, hogy az egyházaknak adható személyi jövedelemadója 1 százalékát a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége részére ajánlja fel a 0358-as technikai számon. A MAZSIHISZ rendszeresen támogatja a KZSH munkáját!

Külföldi olvasóink figyelmébe: Támogathat már Paypalon keresztül is!

A Komáromi Zsidó Hitközség megnyitotta Paypal számláját, adományait az alábbi címre küldhetik: help@menhaz.sk

Faliújság rövid hírek

✧ A HH-t, a Shalom klubot és a KZSH-t támogatták: dr. Földeš Ondrej (Pozsony), dr. Bakonyi István (Budapest), Schwarz Ráchel (Gárdony), Holczer Pál (Beer Sheva), dr. Körtvélyesi János (Komárom) és anonimitásukat kérő adományozók. Köszönjük!

✧ Megnyílt Komárom város új turisztikai információs irodája a Klapka téren. A KZSH nevében felkerestük a létesítményt és elhelyeztük kiadványainkat, szórólapjainkat. Továbbra is szeretettel várunk mindenkit a Menházban!

✧ A Joint az elmúlt évekhez hasonlóan idén is támogatta hitközségünket, az ünnepek és közösségépítő programunk a nyertesek közt van.

✧ Tovább bővült a Spitzer Béla Kis-könyvtár állománya.

✧ A Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetsége augusztus végén tartja soros ülését Jasná, a nyári Maccabi játékok idején, erről szeptemberi számunkban olvashatnak.

Kóser pékáru rendelhető

Szeptemberben az alábbi napokra rendelhető kóser pékáruk és barcsesz:

Szeptember 4. (Rosh Hasanah)

Szeptember 13. (Erev Jom Kippur)

A megrendeléseket 2 nappal a dátum előtt kell leadni legkésőbb, a KZSH titkárságán (7731-224 vagy kile@menhaz.sk). A pékáruk 12:30 után vehető át.

Mindenkinek jó étvágyat kívánunk! ■

-p-

Hitközségi Híradó (Spravodaj) – a Komáromi Zsidó Hitközség lapja (mesačník ŽNO v Komárne). Alapítva 5756-ban (1996), **főszerkesztő** – séfredaktor: Paszternák Tamás (tamas.paszternak@menhaz.sk), Paszternák András (andras.paszternak@menhaz.sk), **munkatársak** – spolupracovníci: Haas Judit, Mgr. Piczek Ferenc, **tördelőszerkesztő** – grafická úprava: Saláth Richárd, **olvasószerkesztő** – jazyková korektúra: Vadász Magda (Budapest), Paszternákné Kertész Zsuzsanna (Komárom), Katarína Potoková (Nitra), **nyomtatás** – tlač: Nec-arte Kft., Komárom, a **KZSH címe** – adresa ŽNO: Židovská náboženská obec, Eötvösa 15, 945 01 Komárno, Slovakia, tel.: 00421/35/7731-224, e-mail: kile@menhaz.sk, tel./fax: 00421/35/7725-355. **Regisztrációs szám**: EV 3424/09. **ISSN** 1337-091x. **IČO**: 34073400. Alapítva 5756-ban. Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR – program Kultúra národnostných menšín 2012. **Lapunk Önnek készült, kérjük ne dobja el!**

Kehila és Kehila - Haver díjak 2013-ban

Kehila – a közösségért díjban részesülnek a Komáromi Zsidó Hitközség javaslatára:

dr. Wittman Zsuzsanna, a Veszprémi Zsidó Hitközség elnöke, a Veszprémi Zsidó Hitközség újraalakítása és folyamatos fenntartása érdekében kifejtett közel két évtizedes tevékenysége elismeréseként (a díjat halaszthatatlan közösségi elfoglaltsága miatt később veszi át).

Urban Ladislav, a Komáromi Zsidó Hitközség tagja, Bergen-Belsen túlélőjeként a Holokauszt tragédiája megismertetésének érdekében végzett több évtizedes oktató és kutató munkája elismeréseként.

Sándor Péter, a Soproni Zsidó Hitközség elnöke, a helyi zsidó közösség újraszervezése és az egész régiót érintő hitéleti és kulturális programok rendezése érdekében kifejtett tevékenységéért.

KEHILA - HAVER díjasok

A Komáromi Zsidó Hitközség javaslatára:

Alžbeta Littvová, a komáromi Szinyei József Könyvtár igazgatónöje, a Komáromi Zsidó Hitközség könyvtárának rendezése során nyújtott segítsége és az általa vezetett intézményben a toleranciára épülő kulturális programok bevezetése elismeréseként.

Spátay Adriana, a komáromi Selye János Gimnázium tanára, a Debreceni Zsidó Hitközség által megrendezett Kar-

dos Albert Szavalóversenyen diákjaival való több éves sikeres szereplés elismeréseként.

A Dunaszerdahelyi Zsidó Hitközség javaslatára:

MUDr. Humčík Péter, az ipolysági zsinagóga felújításában játszott meghatározó szerepe és az antiszemitizmus ellen folytatott küzdelme elismeréseként.

Jozef Dukas úr javaslatára:

Jozef Trubini, a híres verebélyi zsidó közösség történetének feldolgozásáért, a Zsidók Verebélyen című könyv kiadásáért, a helyi zsidó kulturális napok megszervezése és a temető rendben tartásáért családjával együtt végzett tevékenység elismeréseként.

A tatabányai Szenes Hanna Magyar-Izraeli Baráti Egyesület javaslatára:

Kántás János, a Szenes Hanna Magyar Izraeli Baráti Egyesület elnökségének tagja. Odaadó tevékenységével szervezi az egyesület munkáját. Jó kapcsolatokat tart fent a város és az egyházak vezetőivel.

Szokola Sámuelné, Szenes Hanna Magyar Izraeli Baráti Egyesület elnökségének titkára. Segíti felkutatni a zsidó származású embereket, családokat. Vértessomlón, ahol él, részt vesz a község közösségi életének alakításában. Az egyesület munkájának egyik motorja, alapos, precíz munkát végez. ■

PT

Ünnepváró gondolatok

Kedves Barátaink! Ismét eltelt egy év, újra közelednek legnagyobb ünnepeink. Ilyenkor mindig visszanezünk, mi is történt velünk, ez a számvetés ideje. A komáromi közösség az elmúlt hónapokban próbálta továbbvinni a hagyományt, megőrizni a lángot, amelyet őseinktől kaptunk. Számos rendezvény, kiállítás, kirándulás, könyv-

kiadás jellemezte az 5773-as zsinagógai esztendő. Sajnos ismét kevesebben lettünk, olyan aktív tagjaink mentek el, akik mindig velünk voltak, megjelentek rendezvényeinken.

Az ünnepek ideje egyben az év legnehezebb időszaka is, maroknyi közösségünket ilyenkor próbáljuk összegyűjteni a zsinagógában. Arra kérem Önöket, jöjjenek el, legyünk együtt kicsit az év e jeles napjaiban. A közös tanulást ismét az alapoktól kezdjük, így azok is bátran bekapcsolódhatnak, akik most vesznek rész először ilyen alkalmon. Budapestről ezúttal is képzett előmádkozó és hittanár érkezik, akik végig velünk lesznek Rosh Hasanah és Jom Kipur ünnepén.

Hitközségünk csak akkor élhet tovább, ha tagjaink, barátaink aktív részesei lesznek a mindennapoknak. Mindenre vár egy üres hely a szépen felújított zsinagógában és a Wallenstein Zoltán teremben, töltsük meg a padsorokat, legyen igazi közösségi élmény ez a pár nap.

Csak Önökön múlik, lesz-e a közösségünk vagy sem, várunk mindenkit! Kívánom, hogy a jók könyvébe írassanak be! Shana tova 5774, Chag Sameach! ■

Pasternák Antal

a Komáromi Zsidó Hitközség elnöke

Nyári kalandozások – Határtalan Kassa

Valahányszor Kassára mentem, a pillanatban, mikor leszálltam a vonatról, megejtett az a varázslatos biztonságérzés, hogy itt, csak itt, e néhány utcán, nem történhet semmi bajom. /Márai Sándor/

E gondolatok jegyében szervezett tartalmas, újdonságokkal és érdekességekkel teli négynapos programot a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület. A határtalan program eddigi állomásai Munkács és Szabadka után az idén Európa Kulturális Fővárosába két teli autóbusszal indult a majdnem száz utazó csütörtök reggel Budapestről. A csapathoz csatlakoztak a Komáromi Zsidó Hitközség tagjai is.

Az első állomás a magyar-szlovák határ átlépése után alig pár kilométerre volt Abaújszénán, ahol Kovács Gábor kalauzolásában megtekintettük a szépen gondozott zsidó temetőt és a település központjában található em-

amely ma a művészetek háza, két komolyzenei koncerten vehettük részt. Először a Mendelssohn Kamarazenekar hangversenyén, majd a Musica Cassovia előadásán, melyet a világhírű Peter Breiner vezényelt.

Másnap reggel gyalogos városnézésre indultunk a két idegenvezető, Hoffmann Éva és Czima Erzsébet kalauzolásával. Utunk során a csodálatos fő utca és környéke nevezetességeit ismertük meg.

Délután „Együtt dolgoztak, együtt alkottak a városért” a zsidó Kassa volt a program. A kívülről már felújított régi zsinagógában megtekintettük a híres fotográfus Juri Dojč Last Folio

lékművet, amelyet a helyi önkormányzat állíttatott a második világháború halottai és az elhurcolt zsidó emberek emlékére. A fekete márványba vésett szlovák-magyar-héber és latin nyelvű felirat azt hirdeti: „nyugodjatok békében”! Itt csatlakozott az úthoz a Magyar Televízió Az utódok reménysége című műsorának stábjá.

Kassán a szállodánál várt a két idegenvezető, akik végigkísértek minket a négy nap során.

Első utunk egy kiállítás megnyitójára vezetett: Az idő volt a zsidó lét vezérfonala – Klein Rudolf, építészettörténész: Zsinagógák Magyarországon 1782-1918 kötete alapján összeállított „Zsinagógaépítészet Kelet-Közép Európában” című fotókiállításának ünnepélyes megnyitójára a híres Rodostó udvarban került sor. Kirschner Péter, a MAZSIKE elnöke, Klein Rudolf és Polák Róbert, a Kelet-szlovákiai Múzeum igazgatója mondtak köszöntőt.

Este az egykori neológ zsinagógában,

című kiállítását, majd sétát tettünk az egykori chaszid zsinagóga (ma kutatóközpont) érintésével. A mai kassai zsidó élettel a Puskin utcai szépen felújított zsinagógában ismerkedhetett meg a csoport, Salamon Pál, a hitközség aktív tagja, a helyi klezmer együttes bőgőse, a budapesti Holokauszt Emlékközpont levéltárosa segítségével. Túránk a zsidó temetőben ért véget. A domboldalban láthattuk az elmúlt évszázadok óriási közösségének síremlékeit és a megrázó Holokauszt emlékművet.

Este családukat ellátogattak a zsinagógába, ahol a kicsi, de összetartó közösség minden péntek este és szombaton ma is összejön, a Homonnáról származó előimádkozó Háber úr és a kassai egyetlen tanuló izraeli diákok vezetésével. A nagy melegben is megvolt a minjen. A Kalamat Shabat után Pavol Sitár elnök úr mesélt a közösség életéről, örömeiről, gondjairól.

Eközben a közeli Evangélikus temp-

lomban Kassától Jeruzsálemig a Tzomet zenekar világzenei koncertje telt ház mellett aratott nagy sikert.

Különleges éjszakai sétán is részt vehettünk „A kassai építészet bővületében – Gótikától a Bauhausig címmel a Történelmi Városházától a Katedrálisig Sajó Tamás művészettörténész és Klein Rudolf építészettörténész vezetésével.

Másnap a környéket fedeztük fel, el látogattunk Bárfára, ahol a csodával határos módon megmaradt, rossz állapotban levő zsidó épületegyüttesben (mikve, zsinagóga, közösségi helyiségek) a tavaly Kehila- Haver díjjal kitüntetett Pavol és Peter Hudák urak kalauzoltak, igazolva, hogy nem hiába kapták az elismerést. Az eredeti állapotában meglevő Bikur Cholim zsinagógát annak gondnoka, Bogol úr mutatta be a csoportnak, majd sétát tettünk a város főterén, amely a világörökség részét képezi. Utunkat Eperjesen folytattuk, ahol rövid időt töltöttünk az óvárosban.

Este a történelmi városháza zsúfolásig telt termében a Kassa, Budapest – Klezmer Maratont hallgathattuk, melyen a Kaschauer Klezmer Band és a Budapest Klezmer Band játszott.

A kirándulás zárónapján Márai Sándor, a kassai származású európai című program keretében megnéztük a híres író szobrát és az életét bemutató állandó kiállítást.

A hazafelé vezető úton megtekintettünk egy csipetnyit a gömöri táj szépségeiből az Andrásnyak nyomában. Ez külön élmény volt számomra, hiszen Kassáról elindulva hamarosan Torna vára következett, ahol édesanyám vette át a mikrofont a buszon és mesélte el gyermekkori emlékeit, milyen volt, amikor gyalogosan jöttek szülőfalujából a magyarországi Hídvérgárdából az alig pár kilométerre található szlovákiai Tornára. Mesélt arról, milyen volt a falu egyetlen zsidó családjában élni.

Utunk ezután Rozsnyó felé vezetett, Krasznahorka várát távolról tekintettük meg, majd a program Betléri a kastélyban fejeződött be.

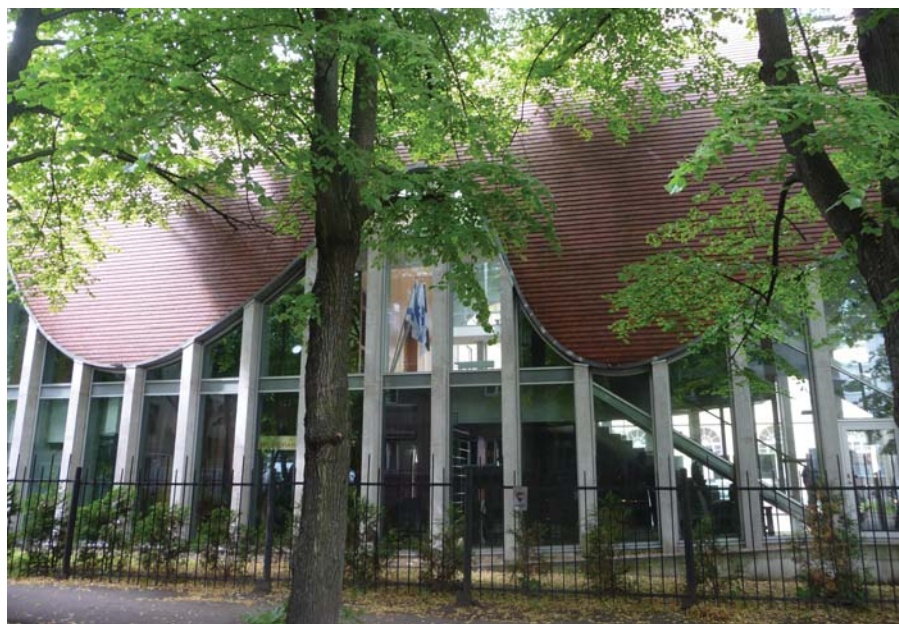
Köszönet az élményekkel teli négy napért Deák Andreának és Takáts Annamáriának, a MAZSIKE munkatársainak és az idegenvezetőknek. ■

Vendégségben a tallinni zsinagógában

Ezen a nyáron hosszú vakáción vettem részt. Először egy Nyári Egyetem keretében Tallinnba, Észtország fővárosába látogattam, több mint két hétre. Nem tudom, hogy van vele a Kedves Olvasó, de számomra az az első kérdés egy utazás előtt, hogy van-e zsinagóga az adott desztináció területén, élnek-e ott zsidók és hasonlók. Az Internet korában, nem nehéz megtalálni egy-egy közösséget, én is ehhez a típusú kereséshez folyamodtam, szerencsére sikerrel.

Are you Dora? - (Te vagy Dóra?) - Kérdezte a rabbi péntek este valamivel negyed kilenc után a 2007-ben felújított egyetlen tallinni (és egyben észt) zsinagógában. Előzményként meg kell jegyezni, hogy csütörtökön tájékoztattam otléte mről. A fiatal rabbi nagy örömmel fogadott, a közösség tagjaival oroszul kommunikált,

sünk. A Szombatfogadás megközelítőleg háromnegyed órás volt, ezt követően Kiddus következett a zsinagóga alsó részében található kóser étteremben. A vacsorán hagyományos zsidó ételeket, főként salátákat tálaltak. Az étkezés folyamán megkért a rabbi, hogy meséljek a budapesti zsidó életéről, megtettem... Kíváncsi természet-

tőlem megkérdezte, hogy melyik nyelvet részesítem előnyben, mondtam, hogy héberül vagy angolul beszélges-

temnél fogva én is feltettem jó pár kérdést a helyi zsidósággal kapcsolatban. Ekkor tudtam meg, hogy a Balti

államban körülbelül 1000 zsidó származású személy él, és csúcside szakban is mindössze 40-50 tag látogatja a zsinagógát. A vacsora alatt mellettem egy fiatal, Stockholmban tanuló lány foglalt helyet. Angolul kezdtünk el társalogni. Megtudtam, hogy Tallinnban született, szülei számára fontos volt az, hogy ő és testvérei zsidó oktatásban részesüljenek, ezért a zsinagóga melletti 12 évfolyamos zsidó oktatási intézményben tanult, ahol a vallási ismeretek mellett a héber nyelvet is elsajátította.

A zsinagóga mellett található a már említett iskola, valamint múzeum és közösségi központ is. Ide vasárnap látogattam el. Felettebb meglepő módon, érkezésemkor körülbelül 30-40 idősebb hölgy és úr énekelt jiddis és izraeli nótákat az egyik közösségi teremben, zongorakísérettel. A szünetekben oroszul társalogtak. Néhány perc várakozás után felmehettem a Múzeumba, ahol csak észtül és oroszul találtam kiírásokat. Azért a lényegét megértettem. Észtországban a második világháború idején 975 zsidó élt, közülük 974-en a nácizmus áldozataivá váltak. A Szovjetunió idején sokan költöztek Észtországba az orosz területekről. Azt tapasztaltam, hogy kicsi, de szoros kapcsolatokkal rendelkező közösség a tallinni, ahol mindig mindenkit szeretettel fogadnak.

A következő számban oroszországi élményeimről számolok be. ■

M.D.

EGY ÉV IZRAELBEN

Dr. Paszternák András útinaplója

XXII. rész Tüntetés és földrengés

(2011. augusztus 7., vasárnap)

Tegnap este 300 ezres tüntetés, délelőtt 4,2-es földrengés rázta meg Izraelt. Szerencsére egyikből sem éreztem semmit...

Reggel kicsit meglepődtem, a 61-es busz nem a megszokott útvonalon reptetett az egyetemre. A júliusi buszreformot felülbírálták, s visszaállították az eredeti útvonalat. Ez kb. 3-4 plusz megállót jelent. Most már tényleg megéri jegyet váltani a tömegközlekedési eszközre. 7 megálló helyett 10-et utazom, pedig a Bar-Ilant nem is tolták arrébb.

Ma volt az első olyan napom a munkában, amikor azt hittem, még csak dél van, s az órára pillantva kiderült, már fél négy. Pörgős kis kilenc óra volt, az elmúlt hetek szisztematikus vizsgálatai meghozták az eredményt. Ezek a napokon, mindig örülök, hogy kutatónak mentem. Az a gáz benne csupán, reggelente az ember sosem tudja, miként viselkednek majd a vegyületek az elkövetkező órákban...

A hétfőre gyorsan elszállt. Fura, a pénteket nehezen tudom megfeleltetni az otthoni szombatnak. Igazából ez csak felkészülés, aztán jön a szombat, amely tényleg a pihenésről szól, majd itt a vasárnap, amely munkanap.

Ezúttal itthon maradtam. A péntek esti vacsorám egy fenséges négyesajtos lasagne volt. Mellé egy kis Prigat narancslé.

Szombaton sokáig aludtam, könnyű ebéd, újabb alvás. Délután sétálni indultam. A Negba utca szinte teljesen kihalt volt. Ünnepléven minden zárva, minimális gépjárműforgalom.

Egyetlen kis bolt várta a nemlétező vendéket. Ide tértem be egy fagyíért. A fehér csokis Magnum és Spongyabob között kellett választanom. Rossz döntést hoztam, Bob barátomnak semmi íze nem volt, de legalább rám mosolygott.

A plázával szembeni park most is lenyűgöző, igaz ez is szinte teljesen kihalt volt. Felfedeztem, hogy a játszótér mellett szabadtéri kondigépekkel kedveskedtek a felnőtteknek.

Körbenéztem, elmentem a keresztutca végéig, minden csupa zöld, virág... meg kellett állapítanom, nem is annyira sivár hely ez a Ramat Gan.

Estére nagyjából kifogytam a csütörtökön bevásárolt élelmiszertartékokból, ezért a jó öreg, éhségcsökkentő ketchupos kenyérre fanyalodtam, édesanyám nem kis megrökönyödésére.

U.i.: Macskarajongó barátaimnak készült egy-két felvétel a cica-szombatról. Az egyiknél a macska meg én is bemozdultunk.

(2011. augusztus 8., hétfő)

Tegnap este ülök a szobámban. Elöttem a laptop, a háttérben szól a tv. Félszemmel oda odatekintgetek. A képernyőn Jeruzsálem, feltűnik a Siratófal, a Mecsetek tere. Ortodoxok sietnek az óváros keskeny utcáin. Elkezdek gondolkodni, milyen műsor

lehet ez. Nem is olvastam arról, hogy valami izraeli dokumentum film megy este a dobozban. Fel kéne hívni a anyuékat, hogy ők nézik-e. Valami olyan fura, már percek óta nem áll össze a kép... Eltelik vagy negyed óra, mikorra beugrik, Izraelben vagyok.

Abban a reményben tértem nyugovóra, hogy mindez nem a szellemi leépülés kezdete.

Ma reggel a 61-es 15 perces menetideje 40 percre hízott. A HaYarden utcában araszoltunk vagy fél órát, mint ha egy nagy sugárúton lettünk volna, s nem egy előváros ezeregyedik utcácskáján.

Odabent minden a szokásos menetrend szerint ment. Három hét után elkezdtek helyreállítani a gyaloghíd két oldalán a járdát. Amióta feltörték, tengerparti homokon közlekedtünk sokadmagammal. A nanoépület tövében is megjelent egy kerítés. Gondolom őszre, a tanév kezdetére építenek majd egy új kertet az üresen kongó területre.

Egy örömteli hírt is olvastam az egyetem lapján. Négy elektromos, 28 személyes kisbusszal ingyenes belső buszjárat indul október 23-tól a kampuszon. Azzal a céllal, hogy a diákok (főleg az elsősök) minél otthonosabban érezzék magukat az egyetemen. 16 állomásuk lesz a kis piros buszoknak.

Ma este köszöntött be Tisha BeAv ünnepe, amely egyben böjt is. A Jeruzsálemi Szentélyek pusztulására emlékezünk:

Az év legszomorúbb és legtragikusabb napja az év hó 9-i böjt, Tisá BeAv (idén augusztus 9.). Ezen a böjt- és gyásznapon egyszerre emlékezünk az Első Jeruzsálemi Templom i. e. 586-ban történt lerombolására és a Második Templom megsemmisülésére, amely szerencsétlen történelmi egybeeséssel i. sz. 70-ben ugyanezen a napon történt. Az Első Templomot a babilóniaiak fosztották ki és égették porig, a Másodikat a rómaiak. A Templomnak, a nép vallási központjának lerombolása nemcsak a vallásra mért súlyos csapást, hanem az első – később a második – zsidó állam megszűnését is jelentette, és a zsidók kiűzetését saját országukból. Az ezt megelőző, úgynevezett három hét egy félnapos böjttel kezdődött Támuz 17-én (idén júl. 1.) forrás: www.zsido.com. ■

Készült az Interneten folyamatosan publikált Posztdok Napló alapján – www.kispaszti.com

Feuerstein Azriel:

KELJFELJANCSI

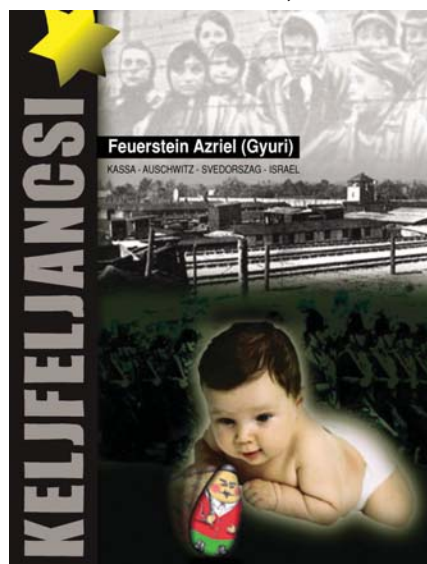
8. fejezet 2. rész

Minden nap új hirdetések jelennek meg a falakon. A zsidóknak be kell szolgáltatni a rádiókat, az aranyat, az ékszereket. A zsidóknak nem szabad keresztény cselédet alkalmazni. Elbocsátjuk Marist, aki már tíz éve szolgált nálunk. Lezárják a zsidók bankszámláit. Apunak volt egy patentye, miként őrizze meg a vagyonukat. A bankban csak a szükséges minimum volt már azelőtt is. Ezen felül anyukám örökölt egy huszonnégy személyes, masszív ezüstből készített evőeszköz készletet, amely egy bársonnyal bélelt díszes faládában volt. Ezt minden évben pészach után beadtuk a bankba, zálogként a kölcsönre, amelyet apám minden éven felvett. Pészach előtt apu kifizette a kölcsönt a kamattal. A kamat kevesebb volt, mint amit a láda megőrzéséért kellett volna fizetni. Pészachra Maris és anyuka kiszidolózták, és az ünnepi használat után ment vissza a bankba.

Mivel az ünnep közeledett, az ezüst véletlenül otthon volt, még a német megszállás előtt, a napi bevételt apu otthon tartotta. Az új rendelkezések miatt gondoskodni kellett a többi értékről is. Szerencsére a mellettünk lévő kesztyű és fűzőüzlet a zsidó Kertész Manóé és keresztény társáé, Gázsiké volt, mind a ketten nemcsak szomszédok voltak, de barátok is. Átvittük oda a láda ezüstöt, értéktárgyakat, a drágább árut az üzletből, ha legrosszabb tényleg bekövetkezik, akkor Gázsik, mint keresztény, vigyáz majd mindenre, amíg visszajövünk. Háború után, amikor hazajöttem Kassára, egy rövid látogatásra Svédországból, Gázsikot a mi üzletünkben találtam. Ő majdnem elájult, amikor meglátott és elmagyarázta mély fájdalommal, hogy az árut a németek, az értékeket és a ládát az ezüsttel az oroszok sajnos elrabolták, „és amit itt látsz, az mind új áru.” De akármennyire is fáj a szíve mindezt velem közölni, azt hiszem jobban fáj neki, hogy az üzlet és a kirakat berendezés, az sajnos, tagadhatatlanul a miénk.

1944. április hatodika. Kötelező a sárga csillag viselése. Nem kellemes,

de éppen ma kell az iskolába menni – egyébként, hadd álljon itt a neve – „A kassai magyar királyi állami Hunfalvy János reálgymnázium” hogy az év végi bizonyítványt megkapjuk. Meglepetés. A várt gúny helyett vannak, akik előre köszönnek, és vannak, akik elfordítják a fejüket, hogy ne kelljen észrevenniük a sárga csillagot. A gimnáziumban a helyzet hasonló. Akik tényleg sajnálatra méltóak azok, akik már kereszténynek születtek, mert még a szüleik áttértek, ezek nem mertek sem a zsidóknak, sem a keresztényeknek a sze-

mebe nézni a sárga csillaggal a mellükön. A bizonyítványom rosszabb volt, mint vártam, a többi zsidónak szintén. Az osztályvezető félig bocsánatot kérve arra utalt, hogy ez felsőbb utasítás eredménye. Kit érdekel. Hazafelé menve láttam Nussen Zweig Ervint, sárga csillag nélkül a Fő utcán a Csermely felé biciklizni. El is érkezett a partizánokhoz. átélte a háborút.

Szombat, április 14, pészach utolsó napja. Mint rendesen ómamáék kertjében találkozunk. Mindenki tudja, hogy ez az utolsó találkozásunk a háború végéig. Senki el sem képzelem, hogy ez a végső találkozás, és hogy én leszek az egyetlen, aki megmarad. A találkozó résztvevői: ómama, ópapa, apu testvérei Schapira Manyi és Golberg Aliz a lányakkal, Bóhm Elek és a lánya, Zsuzsika, apu anyu és én. Mindenki hozott egy pár értéktárgyat, amelynek

az értéken kívül érzelmi jelentősége is van. Nem lehet túl sokat elrejtteni, mert kell valamit hagyni, ha be kell szolgáltatni, hogy meg ne kínozzák az embert, és egy pár dolgot, amit majd azokba a ruhákba varrunk, amelyeket magunkkal viszünk...hová? Az apám összeszedi a dolgokat és jó időre, eltűnik Elekkel együtt, mikor visszajönnek, apu meg van elégedve. Nyugodtak lehettek, amíg a házat le nem bontják, ezt nem fogják megtalálni. Elhiszem apámnak, neki a fiával ellentétben, arany keze van. Apu testvérei és ópapa elmennek megnézni a rejtékhelyet. „Vidd Gyurikát is” kéri anyám, de apu babonás és azt mondja, hogy ha visszajövünk, együtt fogjuk kivenni a dolgokat. Nem így történt. Mikor két évvel a háború után hazalátogattam, azt sem tudtam, hol kezdjem a keresést. Három nap múlva lesz a tizenhatodik születésnapom, eléggé fáj, hogy senki sem gratulál, és nem kíván boldog születésnapot.

Ideges hét következik. Szedik össze a zsidókat, Jön egy rendőr és jelenti, hogy két órán belül össze kell csomagolni, mindenki vihet egy bőröndöt, a lakás és a szekrény kulcsokat át kell adni, viszik az embereket gyalog a város másik végére. Szombat este kopognak az ajtón. Kovács biztos úr, civil ruhában, ideges és látszik, hogy kellemetlen neki a dolog. Bejelenti, parancsot kapott, hogy holnap délelőtt ő és egy pénzügyi hivatalnok jönnek minket kilakoltatni és átvisznek a téglagyári gettóba. Nem szabad ugyan többet vinni egy bőröndnél személyenként, de ha valamivel több lesz szemet hunynak majd. Figyelmeztet, hogy vigyünk takarókat és meleg ruhát, mert az éjszakák hidegek. Rendelt egy kocsit is, hogy ne kelljen a csomagokkal végigcipekedni a városon. Végül bocsánatot kér, hogy holnap gorombán kell, hogy viselkedjen, mert nem lesz egyedül. Apám megköszön neki mindent, és meg is illeti a köszönet és átad neki egy összeget, ámbár Kovács szabadkozik, hogy ő nem pénzért teszi és majd inkább odaadja a kíséző hivatalnoknak Apám megérti a gyengéd célzást és add egy összeget a hivatalnok számára is. ■

Folytatása következik...

Löwinger Mancsi szakácskönyvéből

5774 Rosh Hasáná

Tegnap megkaptam a Szájjal és Lábbal Festő Művészek Egyesülete által kiadott új évi üdvözlőlapokat és az 5774-es év új naptárát. Kétszer egy évben küldik az üdvözlőlapokat, Pészachkor és Rosh Hásánakor, mivel ez a szervezet rokkant művészeket támogat, szívesen megveszem tőlük a küldeményt. Mikor a postaládámban találok a szokottnál nagyobb borítékot az egyesület emblémájával, tudom, hogy hat hónap újból elszaladt. Ez a két ünnep az évet kettészítja a tavasz ünnepe és az őszi ünnepeknek, a nagy kozmikus naptár megállás nélkül emlékezteti a zsidó népet.

A Pészach jelent, ami a zsidó nemzet szabadságát a testi rabszolgaságból, az őszi ünnepek a lélek és a hit szabadságát a mindennapi anyagi gondoktól. Rosh Hásáná és Yom Kippúr a két alkalom, mikor az elszaladt órák és napok új perspektívát, nyújtanak az ünnepi imák fő témája a bocsánat és a hála.

Talán babonás vagyok, de az új naptárt csak Rosh Hásáná első napján cserélem ki a múlt évivel. Mikor a tavalyit leveszem hosszú percekig az elmúlt évről gondolkodom, a jóról és a rosszról, az örömről és a bánatról, a sikeres teljesítményekről és a kudarcokról. Próbálok pozitívan összefoglalni az elmúlt évet, reménykedni, hogy egy év múlva, mikor ezt az új naptárt ki fogom cserélni nem fogok elkecserepedve emlékezni az elmúlt évre. Kívánom, hogy családom, barátaim és Kedves Olvasóim is boldog jövő előtt álljanak.

Ebben évben az ünnep itt háromnapos, külföldön hozzászámítva vasárnapot négynapos lesz. A háziasszonyoknak nem könnyű feladatuk van. Kigondolni az ünnepi étlapot, bevásárolni és elkészíteni. Ha a rokonság elég közel lakik egymáshoz, lehet felváltva más családnál tartani az ünnepi ebédet vagy vacsorát. Ez a beosztás legkedvesebb gyerekkori emlékeimhez tartozik. Mikor hasonlóan háromnapos ünnep volt, nálunk tartottuk az első esti ünnepélyes vacsorát, a másnapi ebéd a nagynénéknél, ahova mi vittük az előételt meg a süteményt, a második napi ebéd a nagybácsiéknél, ahova mi vittük a sült csirkét, a szombati ebédet újból nálunk tartottuk. Sajnos nem emlékszem, hogy ki mit hozott, de nem felejttem, el a családi együttlétet meg a gyerekek és felnőttek ünnepi öltöztetését és az érzést, hogy a családi kör megvéd mindenkit minden rossztól.

Rosh Hásánakor szabad főzni, de

van két tilalom. Az első: csak arra a napra szabad főzni, a második, hogy legyen előre készített tűz pl. mécses, amelyet ünnep előtt gyújtunk meg. Mivel szombaton tiltva van tüzet gyújtani, azért egy nappal előbb készítünk szombatba, de ha az előző nap ünnep, akkor probléma előtt állunk. Bölcsseink megoldották ezt a kérdést, ami neve Erúv Távsilim. Szombat előtti nap készítünk ennivalót, kenyérral kóstolunk belőle, miután elmondjuk az áldást és az az étel amely megmaradt ünnepről szombaton élvezhető.

A közeli Rosh Hásánára két receptajánlatom van. Az első ünnepi sült csirke, a második könnyű desszert.

Sült csirke

Hozzávalók: 1 közepes csirke vagy 2 kisebb, a töltelékhez: 1 pohár főtt rizs, 1 fej hagyma pirítva, 1 pohár apróra vágott aszalt gyümölcs pl. szilva, mazsola, áfonya, sárgabarack, 1 pohár pirított fenyőmag, apróra vágott dió és mandula,

A pácolás: fél pohár olaj, 1 evőkanál

édes paprika, 1 kávéskanál csípős paprika, 2 kanál méz összekeverve 1 narancs levével, 1 narancs reszelt héja, só és bors.

Elkészítés: összekeverjük a pácot. A csirke hasüregét és a külsejét bekenjük vele. Összekeverjük a töltelék hozzávalóit, a csirkét megtöltjük. A csirke két combját összekötjük, vékony zsinnyel vagy cérnával. Tűzálló tálban vagy mély tepsiben 1 óra hosszat sütjük. Sütés közbe legalább egyszer meglocsoljuk a páclével. Tálaláskor ajánlatos darabolni.

Forralt borba párolt körte

Hozzávalók: 8 darab körte lehámozunk, de a szárát megtartjuk, fél liter vörös bor, 1 pohár víz, 2 evőkanál méz, 1 kávéskanál fahéj, 4 szem szegfűszeg, 1 csomag vaníliás cukor, 10 dkg jó minőségű csokoládé.

Elkészítése: a bort felforraljuk a vízzel, mézzel és a fűszerekkel. 10 percnyi forralás után kis lángra tesszük, a körteket addig főzzük, míg kissé megpuhulnak. Óvatosan kivesszük, a borkeveréket tovább főzzük, míg sűrű lesz. Mikróban felolvasztjuk a csokoládét és a keverékbe mártjuk a körteket. Rácson vagy pergament papíron szárítjuk. A borkeverékkel tálaljuk.

Jó étvágyat! ■

Orna Mondschein

A KZSH tikárságának ünnepi munkarendje

Erev Rosh Hasanah	2013. szeptember 4. szerda	zárva
Rosh Hasanah 1. napja	2013. szeptember 5. csütörtök	zárva
Rosh Hasanah 2. napja	2013. szeptember 6. péntek	zárva
Erev Jom Kippur	2013. szeptember 13. péntek	zárva
Erev Szukkot	2013. szeptember 18. szerda	nyitva
Szukkot 1. napja	2013. szeptember 19. csütörtök	zárva
Szukkot 2. napja	2013. szeptember 20. péntek	zárva
Szukkot 7. napja	2013. szeptember 25. szerda	nyitva
Szukkot 8. napja	2013. szeptember 26. csütörtök	zárva
Szimchat Tora	2013. szeptember 27. péntek	zárva

2013. szeptember 30-tól a tikárság a szokásos rend szerint fogadja az ügyfeleket. ■

Macesz Maci és Sófár Süni kalandjai

– avagy az ifjúság oldala –

Útikalauz stopposoknak, avagy a 2013-as szarvasi nagy utazás

Nem telt el olyan nyár 1996 óta - a Hitközségi Híradó megalapításától -, hogy ne szenteltünk volna néhány hasábot a szarvasi Lauder/Joint Nemzetközi Zsidó Ifjúsági Táborban szerzett élményeinknek. A sors különleges adománynak tudom be, hogy idén öt hetet tölthettem e különleges helyen, mely immár 24 éve szolgálja a világ zsidó közösségeit.

Lapunk előző számában már részletesen olvashattak a táborban lezajlott esküvőnkéről. Ez a cikk mindarról szól majd, ami a különleges „mézes hetek” során következett. Miután búcsút vetünk a velünk ünneplő rokonoktól és barátoktól, alig egy nap jutott a pihenésre, s máris a Camp Yichak nevet viselő családi táborban találtuk magunkat, önkéntesként. A hat nap alatt átélt élményekkel külön írásban foglalkozom (Camp Yichak – a zsidó családok birodalma).

Vasárnap hazautaztak a családok, hétfőn birtokba vették a kőházakat a „nagy” szarvasi gyerektábor korcsoportvezetői. Mindazt, ami eddig csak papíron létezett a nyári programokat tekintve, a 30 fős nemzetközi csapat elkezdte megvalósítani. Olyan ez, mintha egy autót építenénk, amelynek a versenyre, azaz a nyári turnusokra el kell készülnie, s hibátlanul kell végigfutnia a kijelölt pályán. Esti programok, táborszintű rendezvények, erdei bátorságpróbák íródtak meg az együtt töltött négy nap alatt. Mire pénteken megérkeztek a madrichok, már mindannyian tudtuk, milyen feladatok hárulnak ránk az előkészítő héten. Az egy év után végre újra együtt töltött, egymás jobb megismerésére szentelt szombat után elkezdődött a komoly munka. A madrichok korcsoportokban, országok szerint dolgozták fel a tábor oktatási témáját, hogy minden napra elkészüljenek a peulák, az informális oktatás módszereit felhasználó 45 perces foglalkozások. Együtt készítettük el a korcsoport szintű esti programokat, a napi témához kötődő rendhagyó órákat. Jó alkalom volt ez a hét a nagy, több száz embert megmozgató tábori rendezvények tesztelésére is. Az erdő mélyén tartott bátorságpróba, a hagyományos keddi, állomásos játék tapasztalatait beépíthettük a gyerekekkel teli turnu-

sok programjaiba. Az előkészület hetei hamar elrepültek, s vasárnap reggel Budapesten a buszok indulása jelezte, már semmi sem állíthatja meg a zsidó fiatalokat, hogy kezükben vegyék a stopposoknak készült útikalauzt, s bebarangolják a zsidóság történelmének meghatározó eseményeivel kikövezett útjukat.

A tizenkét nap oktatási témája idén a zsidó nép vándorlástörténete volt. Célul tűztük ki, hogy a történelmen keresztül bemutassuk a folyamatos vándorlást. Közelebbről megvizsgáltuk a zsi-

dóság néhány döntő fontosságú útját, amelyeken keresztül eljutott a mai helyzethez, azt az utat is, mely elvezetett Szarvasra. Az első nap az ismerkedéssel telt. Közel egy évtized után a korcsoportvezetői guányát szögge akasztva feleségemmel madrichként próbáltunk helytállni az első turnus során. A tavaly életre hívott egyhetes csoport, a Jeruzsálem ifivezetői voltak.

A koraesti nyitó mikádón együtt énekeltük a Hatikvát, az izraeli himnusz a Magyarországról érkezett Negev, Galil, Golán és Hermon korcsoportokkal, az orosz, moldáv, izraeli, amerikai, török, indiai gyerekekkel és madrichokkal. Este egy különleges utazási iroda segítségével ismerhettük meg még jobban a táborot. ■

Folytatása következik...

PA

Camp Yichak – a zsidó családok birodalma

Június közepén a Manóra Közhasznú Egyesület szervezésében ismét megrendezték a hagyományos családi tábor Szarvason. A keddtől vasárnapig tartó program feledhetetlen kikapcsolódást biztosított a több mint 300 résztvevőnek. A kisgyerekekkel évről évre visszatérő szülők egymás között adják tovább a tábor jó hírét, a regisztráció megindítását követően néhány napon belül elfogynak a szabad helyek. Az egy hét alatt a gyerekeknek életkori sajátosságait figyelembe véve rendeznek programokat, s a szervezők gondoskodnak arról is, hogy a felnőttek se unatkozzanak. Ringató, zenés meseprogramok, Tündérműhely a főzni vágyóknak, Boszorkánytanya a kémiai kísérletek és bűvészműtávkönyvek kedvelőinek, agyagozás, kreatív kézműves foglalkozások, vízi- és szabadtéri torna, hogy csak néhányat említsek, várta a kicsiket és nagyokat. A Beit Dávid épülete előtt játszótér és babamedencés park „épült”, odabent két kislabdás dühöngő szoba, légvár és játékokkal zsúfolásig megtöltött kuckó csábította a fiatalokat. A gyermeknevelési és egyéb témákat az esti főzéssel egybekötött tábortüzeknél beszélhették meg a szülők. A gyerekek minden elvégzett foglalkozáson matricákat kaptak, amelyeket a tábor végén, az ajándékbazáron válthattak be. A korcsoportos programok mellett akadtak az egész tábornak szóló rendezvények is, mint például a Kupolában tartott közös cirkuszi előadás vagy az ünnepeinkről szóló állomásos játék.

A táborban, mely Yichak Roth, egykori táborvezető nevét vette fel a tavalyi évben, fontos szerep jut a zsidó hagyományoknak. A kóser étkezés mellett lehetőség van a zsinagóga rendszeres látogatására, közös tanulásra. A sabbes méltó megünnepléséhez Verő Tamás budai rabbi és felesége, Verő Bán Linda járult hozzá, zenés, játékos péntek esti kabbalat shabbattal. Az Andor Anna és Forgács György vezette csapat által életre hívott és évente tökéletesen kivitelezett családi Szarvas a magyarországi zsidó élet jövőbe mutató kezdeményezéseinek kimagasló példája. ■

Pri príležitosti Európskeho dňa židovskej kultúry obdržia vyznamenania Kehila a Kehila Chaver

Kehila – vyznamenanie za prácu pre komunitu. Na návrh ŽNO Komárno:

dr. Wittman Zsuzsanna – predsedníčka ŽNO vo Veszpréme – ako uznanie za priebežnú dvadsaťročnú prácu v záujme znovuzaloženia a udržania činnosti miestnej ŽNO (z dôvodu neodkladnej práce cenu prevezme neskoršie).

Ing. Ladislav Urban – člen ŽNO v Komárne – prežil koncentračný tábor v Bergen Belsene – za dlhodobú činnosť v oblasti výskumu a vzdelávania v záujme spoznania tragédie holokaustu.

Sándor Péter – predseda ŽNO v Soproni – za stálu organizačnú prácu v záujme miestnej komunity a za organizovanie kultúrnych a cirkevných programov v regióne

Kehila chaver:

Na návrh ŽNO Komárno:

Alžbeta Littvová – riaditeľka knižnice Józsefa Szinyaiho – za pomoc pri zariadení knižnice ŽNO, ako uznanie za zorganizovanie kultúrnych programov o tolerancii v knižnici Józsefa Szinyaiho.

Adriana Spátay – profesorka Gymnázia Jánosa Selyeho v Komárne – ako uznanie za dosiahnuté úspechy žiakov, ktorých pripravila na recitačné preteky Alberta Kardosa v Debrecíne.

Na návrh ŽNO v Dunajskej Stred:

MUDr. Peter Hunčík – ako uznanie za prácu pri organizovaní obnovy synagógy v Šahách a za prácu vykonanú v boji proti antisemitizmu.

Na návrh pána Jozefa Dukesa:

Jozef Trubini – za spracovanie histórie slávnej židovskej komunity vo Vrábľoch a vydanie knihy Židovské Vráble, za zorganizovanie miestnych dní židovskej kultúry, za prácu vykonanú spolu s rodinou pri obnove miestneho židovského cintorína.

Na návrh Združenia maďarsko – izraelského priateľstva Hanny Szenes v Tatabányi:

Kántás János – člen predstavenstva Združenia, ktorý iniciatívne organizuje prácu združenia, udržuje dobré kontakty s vedením mesta a s predstaviteľmi miestnych cirkví.

Szokola Sámuelné – tajomníčka Združenia, ktorá pomáha pri vyhľadávaní ešte žijúcich Židov a ich rodín vo Vértessomló, organizuje dobrovoľnú prácu v mieste bydliska, je hnacou silou združenia, vykonáva dôkladnú a presnú prácu. ■

PT

Niekoľko myšlienok pred sviatkami

Drahí priatelia! Uplynul ďalší rok a blížia sa naše najväčšie sviatky. V tomto období sa vždy zahľadíme do seba, čo sa stalo s nami v uplynulom období. Naša komunita v Komárne sa pokúsila v posledných mesiacoch preniesť tradíciu, zachovať plameň, ktorý sme obdržali od svojich predchodcov. Rok 5773 podľa židovského kalendára môžeme označiť za rok, v ktorom sme usporiadali viacero podujatí, výstavy, výlety, vydali sme niekoľko kníh.

Žiaľ, je nás opäť menej, opustili nás takí aktívni členovia, ktorí boli vždy s nami, nechýbali na našich akciách.

Obdobie sviatkov je aj našim najťažším obdobím, pokúsime sa zozbierať našu minikomunitu v synagóge. Prosím Vás, prídte a budeme spolu oslavovať tieto významné dni. Začneme sa spolu učiť od základov, takže sa smelo môžu zapojiť aj tí, ktorí prídu po prvýkrát. Z Budapešti opäť príde k nám vyštudovaný predmodliaci a učiteľ náboženstva, budú s nami tak na sviatok Roš Hašana, ako aj na Jom Kipur.

Naša komunita môže ďalej žiť iba v tom prípade, ak naši členovia, priatelia budú aktívnymi účastníkmi nášho každodenného života. Každý z Vás má svoje miesto v pekne obnovej synagóge, aj v sále Zoltána Wallensteina. Nastal čas, aby sme zaplnili prázdne miesta, aby sme za tieto hodiny, dni získali ozajstné spoločné zážitky.

Iba od Vás záleží, či budeme mať aj naďalej komunitu alebo nie, každého srdečne očakávame.

Prajem nám všetkým, aby sme boli zapísaní do knihy života! Šana tova 5774 a Chag Sameach! ■

*Ing. Anton Pasternák
predseda ŽNO v Komárne*

Sprístupnenie cintorína

Erev Roš hašana	
4. septembra 2013, streda	do 12.00 hod.
Roš hašana 1. deň	
5. septembra 2013., štvrtok	zatvorené
Roš hašana 2. deň	
6. septembra 2013, piatok	zatvorené
Erev Jom kipur	
13. septembra 2013, piatok	zatvorené
Erev Sukot	
18. septembra 2013, streda	otvorené
Sukot 1. deň	
19. septembra 2013, štvrtok	zatvorené
Sukot 2. deň	
20. septembra 2013, piatok	zatvorené
Sukot 7. deň	
25. septembra 2013, streda	zatvorené
Sukot 8. deň	
26. septembra 2013, štvrtok	zatvorené
Simchat Tora	
27. septembra 2013, piatok	zatvorené
V sobotu cintorín nie je otvorený! ■	

Kamene, o ktoré sa potknete v našom meste

Koncom júla osadili v Komárne prvé dlažbové kamene, o ktoré sa potknete. Iniciátorom projektu je nemecký umelec Günter Demnig, ktorý každý rok príde do niektorého mesta a osobne umiestni pred domom zavraždených židovských občanov kameň spomienky.

Táto forma spomienky mnoho ráz vzbudzuje diskusiu, mnohí si myslia, že toto nie je vhodný spôsob, iní zas považujú za divné to, že chodci šliapu po menách obetí. Na Slovensku po prvýkrát v roku 2012 osadili kamene v Banskej Bystrici a v Brezne. V tomto roku sa k Prešovu pripojilo aj Komárno. 25. júla umiestnili kameň na Ulici Eötvösa 9, kde žil posledný rabín dr. Ernő Waldmann a následne na ulici Komenského (bývalá Tolnaiho ulica) pred domom rodiny Pasternákovcov. Budovu v roku 1970 z dôvodu urbanistických projektov zdemolovali, na jej mieste stojí dnes škola. Veríme, že spomedzi niekoľkých stoviek žiakov niekoľkí zbadajú túto malú tabuľku. Tieto malé kovové tabuľky sú jedinou vecou, ktorá pripomína, že tu žil a prevádzkoval pekára Zigmund Pasternák a jeho manželka Mária Weiszová a ich tri deti, obeť holokaustu - Margita, Dezső a Sándor. Nemajú svoj hrob na miestnom židovskom cintoríne. Dúfame, že z času na čas sa aj obyvatelia Komárna potknú a budú spomínať. Umelec na budúci rok navštívi aj náš región, máte možnosť zapojiť sa do tejto iniciatívy. Ďakujeme za pomoc pani Barbore Majlingovej a dr. Vojtechovi Novákovi. ■

PT

Krátke správy

☆ Spravodajcu, Komárňanskú židovskú náboženskú obec a klub Šalom podporili: dr. Ondrej Földeš (Bratislava), dr. Bakonyi István (Budapešť), Schwarz Ráchel (Gárdony), Holczer Dan (Beer Sheva), dr. Körtvélyesi János (Komárno) a darcovia, ktorí si priali zostať v anonymite. Ďakujeme!

☆ Na námestí Klapku otvorili novú turistickú – informačnú kanceláriu mesta. V mene ŽNO sme navštívili inštitúciu, kde sme umiestnili naše publikácie a letáky. Aj naďalej Vás očakávame v Menháze.

☆ Našu ŽNO, podobne ako aj v minulosti, podporila organizácia JOINT, z čoho môžeme hradiť časť výdavkov na vysoké sviatky a programy.

☆ Rozširuje sa knižný fond Knižnice Bélu Spitzera. Aj naďalej očakávame čitateľov v Menháze!

☆ ÚZ ŽNO usporiada nasledujúce rokovanie koncom augusta v Jasnej, v priebehu letnej Makabiády. O udalostiach vás budeme informovať v septembrovom čísle.

Žiadame Vašu podporu

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK060900000000026384962 SWIFT: GIBASKBX
Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK525200000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX
Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Môžete si objednať kôšer pečivo

V septembri máte možnosť objednať si kôšer pečivo a barchesy na nasledujúce dni:

4. septembra (Roš hašana)
13. septembra (Erev Jom kipur)

Objednávky odovzdajte najneskôr dva dni pred termínom na sekretariáte ŽNO (7731-224 alebo kile@menhaz.sk) Pečivo si môžete prevziať po 12.30 hod. Prajeme Vám dobrú chuť! ■

Festival židovskej kultúry
8. - 15.9.2013
Vrábľe

Babelle

8.9.2013
PREŠBURGER KLEZMER BAND
miesto: Čerešňové námestie vo Vrábľoch
čas: 18.00 h
vstupné: zdarma, vstup voľný

10.9.2013
Detský divadelný súbor MODRÉ TRAKY
(poviedka od Elieho Wiesela - Noc...ťažká vec)
miesto: Veľká zasaďačka Mestského úradu vo Vrábľoch
čas: 18.30 h
vstupné: zdarma, vstup voľný

12.9.2013
MICHAEL SZATMARY
„one man show“ o židovskom humore
KANAPA
akustické vystúpenie kapely z Vrábľe
MOJŠE BAND
vystúpenie košickej kapely
miesto: Veľká zasaďačka Mestského úradu vo Vrábľoch
čas: 18.00 h
vstupné: zdarma, vstup voľný

SPRIEVODNÉ PODUJATIA:

8.9. - 15.9.2013:
STRATENÍ SUSEDIA
židovský cintorín otvorený pre širokú verejnosť (každý deň od 10.00 - 18.00 so sprievodcom)

6.9. - 20.9.2013:
ŽIDIA VO VRÁBĽOCH (1600-1993)
výstava venovaná histórii Židov vo Vrábľoch v Stolíčnom dome (originálne exponáty zo Slovenského národného múzea v Bratislave a zo súkromných zbierok)

8.9. - 15.9.2013:
DNI ŽIDOVskej KUCHYNE
Hotel Prédium bude ponúkať regionálne židovské jedlá vo svojom špeciálnom jedálnom lístku

Logos: FONTIS, ZITAVA.SK, ŽITAVSKÁ KOMUNITA, HOTEL PRÉDIUM, DELET.

4. septembra 2013, streda 18.00:

Erev Roš hašana – privítanie židovského nového roka 5774 v synagóge a následne večera v sále Zoltána Wallensteina

5. septembra 2013, štvrtok 18.00:

Prvý deň Roš hašana – poobedňajšia modlitba v prvý deň sviatku, tašlich, večerná modlitba, Škola v Menháze I. – Čo vlastne oslavujeme na Roš hašana? ŽNO pozdraví prítomných na sviatočnom kидуši.

6. septembra 2013, piatok 18.00:

Koniec sviatku Roš hašana – uvítanie soboty v synagóge – Po privítaní soboty očakávame prítomných v sále Zoltána Wallensteina s jedlami z Izraela. András Paszternák bude rozprávať svoje zážitky z dvojročného pobytu v Izraeli.

13. septembra 2013, piatok 18.30:

Kol Nidre – predvečer Jom kipuru – začiatok nášho najväčšieho sviatku, spojený s privítaním soboty. (začiatok pôstu 18.44).

14. septembra 2013, sobota – Deň Jom kipuru

10.00 – Mazkir – spomienka na zosnulých, Škola v Menháze – Čo vlastne oslavujeme na Jom kipur?

18.00 – Poobedňajšia modlitba a spoločné učenie sa – Sviatok v Jeruzaleme: prednáška maliarky Miriam Neger Fleischmannovej. Záverečná modlitba Neila (koniec pôstu 19.46). ■

PT

Vysoké sviatky v Komárne

Významným medzníkom v živote našej komunity je organizácia jesenných sviatkov. Žiaľ, čím ďalej, tým je nás menej, preto Vás prosíme, zapojte sa do sviatočných programov. Na všetkých bohoslužbách poskytneme pomoc pri modlení tým, ktorí nie sú v ňom zbehlí, a to fonetickým čítaním modlitieb. Príďte medzi nás, my Vám pomôžeme, iba s Vašou pomocou môže naša komunita ďalej žiť!

Predmodliaci: Mihály Riszovannij (Budapešť)

Zúčastní sa: István Balogh, profesor judaizmu na gymnáziu a základnej škole Sándora Scheibera (Budapešť).

Shana tova 5774! Naším čitateľom praje šťastlivý Nový rok redakcia!

Sukot v Komárne

Klub Šalom pri ŽNO v Komárne srdečne očakáva záujemcov na sviatočnom stretnutí pri príležitosti sviatku stánkov Sukot, ktoré sa uskutoční v **nedelu 22. septembra 2013 o 14.30 hod.** v stánku postavenom na dvore Menházu. Oslavujeme spoločne! ■